

Tillsynsplan 2023

Miljö- och hälsoskydd

Typ av styrdokument: Verksamhetsplanering
Beslutande instans: Bygg- och miljönämnden
Datum för beslut: 2023-03-14
Diarienummer: XX

Gäller för: Miljö- och hälsoskydd inom Bygg-
och miljöavdelningen
Giltighetstid: 2023
Revideras senast: Januari 2024
Dokumentansvarig: Helena Ingvarsson

Innehåll

Förutsättningar.....	3
Verksamhetsutveckling.....	5
Ärendeadministration.....	6
Miljöskydd.....	7
Värmepumpar.....	9
Enskilda avlopp.....	10
Hälsoskydd och strandskydd.....	12
Livsmedel.....	15
Alkohol, tobak och receptfria läkemedel.....	17
Naturvård.....	18

Förutsättningar

Den här tillsynsplanen är en beskrivning av den verksamhet som personalen inom miljö- och hälsoskydd kommer utföra under 2023. Omfattningen är anpassad till de resurser som är beslutade i nämndens budget. Den totala uppskattade omfattningen på nämndens uppdrag innan prioriteringar beskrivs i dokumentet "Behovsutredning 2023 – 2025". Nämndens uppdrag är fastställt kommunfullmäktiges beslutade reglemente för bygg- och miljönämnden.

Mål för verksamheten

Nämndens mål för verksamheten utgår från kommunens vision, kommunfullmäktiges mål, de globala målen i Agenda 2030, Sveriges miljömål och målen i åtgärdsprogrammet för vattenförvaltning. Verksamheten ska bidra till nämndens mål om ett gott bemötande, ett bra företagsklimat och att kommuninvånarna upplever en god service t ex genom att det är enkelt att göra ansökan via e-tjänster, att det finns god information på kommunens webbplats och att man kan få snabba och kompetenta svar från handläggarna via telefon eller e-post. Handläggningstiderna ska hållas inom lagstadgad tid för att underlätta för kommuninvånarna och företag. Målen framgår i sin helhet i nämndens budget för 2023 – 2025. Vilka mål som verksamheten bidrar till inom Agenda 2030, Sveriges miljömål och åtgärder inom vattenförvaltningen framgår i behovsutredningen för 2023 - 2025.

Prioriteringar

Verksamhetens arbete prioriteras utifrån nationellt beslutade tillsynsstrategier, nämndens mål och resultat av tidigare kontroller. Under 2023 kommer verksamheten att genomföra en utredning för att undersöka om modellen för att fastställa tillsynstid inom miljöbalkens område ska ändras från den nuvarande riskklassningen på verksamhetsnivå till Sveriges Kommuner och Regioners nya modell som innebär en riskbedömning på en mer övergripande nivå. Med den nya modellen kan tillsynen effektivare styras till de områden och branscher som är högst prioriterad och bäst behöver den.

Tillgängliga personalresurser

Inom miljö- och hälsoskydd finns totalt 24 personer anställda, tjugoen inspektörer, två administratörer och en kommunekolog. Två personer är föräldralediga under del av året. I tabell 1 framgår hur tiden kommer att fördelas mellan tillsynsarbete (handläggning och kontroll) och verksamhetsutveckling. Verksamhetsutvecklingen är viktig för att uppnå nämndens mål inom service och bemötande. Den är också viktig för att kunna jobba smart t ex genom att utnyttja de digitala möjligheterna i ärendehanteringssystemet.

Tabell 1 Tillgängliga resurser för verksamheten under 2023.

Typ av tjänst	Antal tillgängliga årstjänster	Totalt antal tillgängliga timmar	Varav tillsynsarbete (timmar)	Varav verksamhets- utveckling (timmar)
Avdelningschef (0,5) och enhetschef (1,0)	1,5	2 400	-	600
Verksamhetsstöd				
- ärendeadministration	1,75	2 800	2 100	200
- verksamhetsutvecklare	0,5	-	-	500
- jurist (timanställd)	0,1		100	-
Inspektörer	18,55	29 680	18 550	2 150
Kommunekolog	1	1 600	40	50
SUMMA		36 480	20 790	3 500

En heltidstjänst omfattar i snitt 1600 timmar per år när semester, helgdagar, sjukfrånvaro och annan frånvaro dragits ifrån. Tillsynstiden, den tid som en inspektör använder till kontroller och handläggning av ärenden utgör cirka 1000 timmar per år och heltidstjänst. Av de återstående 600 timmarna används cirka 120 timmar till verksamhetsutveckling och 480 timmar till planering, allmän information, kompetensutveckling, samverkan internt och externt, personalaktiviteter och egenadministration.

Verksamhetsutveckling

Verksamhetsutvecklingen under 2023 är fokuserad på fortsatt intern och extern digitalisering samt utveckling av tillsyns- och handläggningsprocesserna.

Tabell 2 Prioriterad verksamhetsutveckling 2023

Digitalisering av externa funktioner	Timmar
Fortsatt utveckling av nya och befintliga e-tjänster.	200
Utveckling av verksamhetens information på kommunens webbplats.	200
Införa tjänsten "Mina ärenden" där de som har ärenden hos oss kan följa sina ärenden digitalt via nätet.	150
Digitalisering av den interna verksamheten	Timmar
Påbörja utveckling av integration mellan e-tjänster och ärendehanteringssystemet så att informationen överförs automatiskt.	150
Införa elektronisk signering av beslut, yttranden och rapporter.	50
Fortsätta implementeringen av digitalt stöd vid inspektioner (digitala checklistor som hanteras i surfplatta med automatisk överföring till ärendehanteringssystemet).	650
Processutveckling	Timmar
Fortsatt arbetet i driftsgrupp för hanteringsfrågor som rör ärendehanteringssystemet Ecos.	400
Processkartläggning av handläggnings- och tillsynsprocesser för att ta bort flaskhalsar.	300
Utveckling av nya rutiner och uppdatering av befintliga rutiner.	200
Registervård (uppdatering av register på verksamheter som ingår i tillsynsuppdraget).	200
Utveckla uppföljningen av verksamheten genom rapporter och smarta upplägg i ärendehanteringssystemet.	250
Övrigt	Timmar
Utreda möjligheten att övergå till behovsstyrd taxa för miljöbalkstillsynen.	150
Arbeta med avveckling av fysiskt närarkiv inför flytt till nya lokaler (Kabom).	450
Utveckling av e-arkiv för lagring av data från ärendehanteringssystemet Ecos.	50
Ta fram strategi för riskbaserad tillsyn av enskilda avlopp	100
Summa timmar verksamhetsutveckling 2023	3500

Ärendeadministration

Personalstyrkan utgör i dagsläget 1,75 heltidstjänster. Kansliets personal arbetar både för hälsoskyddsenheten och miljöskyddsenheten och de uppgifter de utför är en del av tillsyns- och handläggningsarbetet. Arbetsuppgifterna är fördelade i alla delar av processen kring ett ärende, vid uppstart, kompletteringar och avslut. Diarieföringen i ärendehanteringssystemet Ecos är en prioriterad arbetsuppgift. Under semester och sjukdom täcker inspektörerna upp.

De huvudsakliga arbetsuppgifterna är att registrera, diarieföra, starta upp ärenden i ärendehanteringssystemet Ecos och expediera handlingar samt hantera delgivning av beslut. Kansliet skapar debiteringsunderlag till ekonomiavdelningen för de avgifter som ska faktureras för tillsyn och handläggning, bevakar och hanterar den gemensamma funktionsbrevlådan för enheterna samt svarar på frågor från allmänheten och verksamhetsutövare.

Under 2023 kommer arbetsuppgifterna att utvecklas ytterligare. Genom de processgenomgångar som kommer att genomföras inom de olika verksamhetsområdena kommer kansliets uppgifter ytterligare optimeras för att ge bäst nytta till hela verksamheten.

Tabell 3 Planerad tid för ärendeadministration

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Tillsynsplan 2022
Registrera inkommande handlingar. Skapa nya ärenden i Ecos, lägga till och skapa parter, anläggningar m.m. Diarieföra i befintliga ärenden. Skapa debiteringsunderlag. Avsluta ärenden.			1330
Hantera inkommande e-post, ge svar direkt, skicka vidare till Ecos eller vidarebefordra till personal eller annan förvaltning			450
Skanna inkommande fysisk post. Expediera fysisk och digital post. Skicka delgivningskvitton.			270
Lämna ut allmänna handlingar. Slå samman dokument till samlad handling vid överklaganden av beslut som ska till överprövande instans.			50
Summa			2100

Miljöskydd

Inom den nationella strategin för miljöbalkstillsyn pekas fyra fokusområden ut som prioriterade under åren 2022 – 2025. Inom varje fokusområde finns ett antal underområden. Av de underområden som berör miljöskydd kommer vissa att genomföras under 2023 medan vissa genomförs under 2024 och 2025.

Tabell 4 Planerad tid för miljöskydd

Aktivitet	Antal per år	Tid per styck (snitt)	Tillsynsplan 2023
Planerad tillsyn av miljöfarliga verksamheter som betalar årsavgift. Inklusiv tid för granskning av miljö- och årsrapporter från verksamheterna.	ca 60	20 tim	1200
Händelsestyrd tillsyn av miljöfarliga verksamheter och miljöolyckor	ca 30	5 tim	220
Planerad tillsyn lantbruksverksamheter	15	8 tim	190
Planerad tillsyn förorenade områden (projekt)	-	-	450
Planerad tillsyn dagvattenanläggningar	-	-	100
Granskning av årsrapporter från verksamheter som hanterar köldmedia	110	2 tim	250
Risiklassning förorenade områden (projekt)	-	-	1000
Handläggning av klagomål	60	10 tim	600
Handläggning av anmälningar, tillstånd och dispenser	15 - 35	8 tim	450
Yttrande på remisser	ca 60	-	550
Delta i arbetsgrupper inom fysisk planering	-	-	250
Kontrollrelaterat administrativt arbete (planering av tillsyn, inrapportering till myndigheter, handläggning miljöskaktionsavgift, åtalsanmälan, överklaganden)	-	-	990
Samverkan internt och externt för samsyn och kontrollstöd	-	-	400
SUMMA (timmar)			6650

Fokusområde miljöfarliga verksamheter

Fordonstvättar och fordonsverkstäder

Tillsyn kommer att genomföras under 2023. Ett nationellt projekt planeras under november 2023 till maj 2024. I Alingsås har tillsyn av den här typen av verksamheter skett under ett antal år varför vi först kommer att undersöka om det är relevant att delta i det nationella projektet.

Identifiering av föråldrade miljöbalkstillstånd

Uppföljning sker inom den ordinarie planerade tillsynen av miljöfarliga verksamheter.

Tillsyn och uppföljning egenkontroll på större avloppsreningsverk

Den ordinarie planerade tillsynen kommer att genomföras. Tillsyn med särskilt fokus på egenkontroll och flödesmätning flyttas till 2024 eller 2025.

Tillsyn på fordonstvättar och fordonsverkstäder

Planerad tillsyn genomförs 2023.

Dagvatten

Aktiviteten under 2023 kommer att vara att inhämta information om den kommunala va-huvudmannens egenkontroll av de allmänna dagvattenanläggningarna i kommunen.

Växtnäringsläckage från jordbruk och hästgårdar

Fokus för tillsynen under 2023 kommer att ligga på djurhållare med 30 - 100 djurenheter med prioritering utifrån lantbrukens placering i förhållande till känsliga vattendrag där miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten inte uppnås. Prioritering kommer även göras utifrån kommunens vattenskyddsområden i syfte att behålla deras goda status. Fokus på tillsyn i närheten av känsliga vattendrag förväntas ge högst miljönytta.

Tillsyn av energihushållning

Planeras till 2024 och 2025. Målet för åtgärden är att öka antalet verksamheter som har gjort energikartläggningar och energihushållningsplaner samt påbörjat att genomföra energibesparande åtgärder.

Fokusområde kemikalietillsyn

Tillsyn hantering av tillståndspliktiga ämnen

Vissa delar genomförs inom den ordinarie planerade tillsynen för miljöfarliga verksamheter under 2023.

Tillsyn av kemiska produkter som säljs i butik

Vissa delar genomförs inom den ordinarie planerade tillsynen för miljöfarliga verksamheter under 2023.

Tillsyn av biocidprodukter och behandlade varor i butik

Vissa delar genomförs inom den ordinarie planerade tillsynen för miljöfarliga verksamheter under 2023.

Fokusområde avfall

Tillsyn inom detta område kommer främst att ske under 2024 och 2025. Under 2023 genomförs tillsyn i de fall klagomål eller tips inkommer

Fokusområde förorenade områden

Tillsyn av förorenade områden riskklass 1 och 2

En större satsning kommer att påbörjas under 2023 där både tillsyn och riskklassning av förorenade områden ingår. I kommunen finns idag totalt 185 områden som är förorenade eller bedöms som potentiellt förorenade. Av dessa har 44 områden riskklassats enligt MIFO (Metodik för inventering av Förorenade Områden) och 17 av dessa områden har tilldelats riskklass 1 och 2 (de två högsta av totalt fyra riskklasser). Det nationella målet är att alla områden i riskklass 1 och 2 ska vara åtgärdade (sanerade) till 2050.

Värmepumpar

Antalet ansökningar har ökat markant sen 2020, dels beroende på de höjda elpriserna dels för att gamla anläggningar nu behöver bytas ut. Under 2023 kommer fokus ligga på handläggning av ansökningar. Någon planerad tillsyn prioriteras inte under året utan genomförs endast vid eventuella tips eller klagomål.

Tabell 5 Planerad till för handläggning av värmepumpsärenden

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Tillsynsplan 2023
Handläggning ansökan/anmälan värmepumpar	70	4 tim	320
Tillsyn och handläggning klagomål värmepumpar	-	-	40
Registervård och samsyn	-	-	40
SUMMA (timmar)			400

Enskilda avlopp

Det finns ungefär 4300 enskilda avlopp i kommen varav i dagsläget cirka 3200 (75 %) uppfyller lagkraven. Cirka har 300 kontrollerats med konstaterade brister.

Fastighetsägarna till dessa anläggningar har nu krav på sig att förbättra eller ersätta anläggningen. Det återstår därmed cirka 800 anläggningar som ännu inte fått tillsyn. Under 2023 planeras tillsyn på drygt en tredjedel av dessa anläggningar. Erfarenhetsmässigt brukar ungefär hälften av de kontrollerade anläggningarna uppfylla kraven och därmed vara godkända. Målsättningen är att alla enskilda avlopp i kommunen ska vara kontrollerade senast vid utgången av 2025. Med nuvarande personalstyrka (ca 4,8 årsarbetare) bedöms det vara möjligt att uppfylla.

Tabell 6 Planerad tid för handläggning och tillsyn inom enskilda avlopp

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Tillsynsplan 2023
Handläggning avloppsansökningar	160	8,5 tim	1360
Tillsyn små avloppsanläggningar (< 25 pe ¹) inklusive förbud på ej godkända	300	6 tim	1800
Tillsyn större avloppsanläggningar (25 – 200 pe)	6	7 tim	40
Handläggning förelägganden och förbud	100	3,5 tim	580
Handläggning klagomål	10	10 tim	100
Kontrollrelaterat administrativt arbete (t ex överklaganden, miljösanktionsbeslut, registervård, planering av tillsyn)	-	-	300
Samverkan internt och externt för samsyn, kontrollstöd, nätverk, referensgrupper	-	-	200
Delta i framtagning ny VA-plan för kommunen	-	-	150
Övriga remissyttranden	15	3,5 tim	50
Risiklassning avloppsanläggningar	-	-	100
Recipientprovtagning, rapport och redovisning	-	-	70
SUMMA (timmar)			4750

¹ 1 pe (personequivallent) motsvarar vad en person i genomsnitt producerar i avloppsvatten under ett år.

Sedan 2022 finns det ett mål i nämndens budget att ökningstakten på godkända avloppsanläggningar ska vara cirka fem procentenheter per år. Med den planerade tillsynstakten bedöms det målet kunna uppnås.

I den nationella strategin för miljöbalktillsyn för 2022 - 2025 är små avlopp ett prioriterat område. En åtgärd är att kommunerna ska utarbeta en riskbaserad tillsyn av enskilda avlopp. Eftersom det återstår cirka 800 fastigheter i kommunen där avloppsanläggningarna inte har en känd status så prioriteras främst fortsatt tillsyn av dessa under 2023 men arbetet med att ta fram en plan för riskbaserad tillsyn kommer att påbörjas under året.

I kommunen finns tolv mellanstora avloppsanläggningar (25 – 200 pe) som ansluter flera hushåll. Dessa har ett tillsynsintervall på vartannat år vilket innebär att hälften av anläggningarna kommer att kontrolleras under 2023.

Under 2021 startade kommunen en översyn av VA-planen. Under 2023 kommer miljö- och hälsoskydd fortsätta att bidra med kompetens och arbete till den nya planen som ska vara klar för beslut under 2023.

Mätning av näringsämnen som orsakar övergödning s k recipientkontroll har genomförts två gånger årligen de senaste tio åren. Förbättringar har skett i de områden som haft de största läckagen till sjöar och vattendrag. Provtagningen fortsätter under 2023.

Hälsoskydd och strandskydd

I den nationella strategin för miljöbalkstillsyn finns fyra utpekade områden inom fokusområdet hälsoskydd.

- Inomhusmiljö i bostäder
- Yrkesmässiga hygieniska verksamheter
- Inomhusmiljö i skolor och förskolor
- Bassängbad

För området inomhusmiljö i bostäder uppmanas kommunerna främst att uppdatera sina register för att kunna genomföra en tillsynsinsats under 2024. I Alingsås har det under de senaste åren genomförts ett flertal tillsynsprojekt riktat till fastighetsägare av flerbostadshus. Under 2017 – 2019 genomfördes ett tillsynsprojekt av egenkontrollen hos stora fastighetsägare (de med minst två flerbostadshus). Även ett informationsprojekt riktat till fastighetsägare med ett flerbostadshus genomfördes under 2020. Därför kommer tillsynen inom bostäder under 2023 endast vara inriktad på hantering av klagomål. Ett större projekt som pågått under några år inom radontillsyn bedöms nu vara i sin slutfas med några återstående fastigheter som ska mäta, redovisa radonhalten och genomföra åtgärder under 2023. Tillsynen 2023 omfattar uppföljning av pågående ärenden.

Inom hygieniska verksamheter kommer Socialstyrelsen att utarbeta tydligare vägledningar för att förbättra likvärdigheten i tillsynen mellan kommunerna. Dessa har inte kommit ännu men tillsynen fortsätter utifrån våra egna prioriteringar. Under 2023 kommer i huvudsak anmälningspliktiga verksamheter att kontrolleras. Hygienverksamheter som t ex nagelvård, solarium och gym där det är mindre risk för blodsmittor har haft kontroll under de senaste åren med gott resultat och prioriteras därför inte under 2023.

Inom området skolor och förskolor är städning och egenkontroll prioriterat under 2022 – 2024 i den nationella strategin. I Alingsås genomfördes ett större projekt om städning och egenkontroll 2018 med uppföljningar under 2019 och 2020 varför ingen riktad tillsyn genomförs inom det området under 2022. Under 2023 kommer tillsynen i skolor vara inriktad på att avsluta ett projekt om ventilation som startades under pandemin.

Kontroll av bassängbad (kommunens badhus) kommer inte att prioriteras under 2023 om inte behov uppstår.

Tabell 7 Planerad handläggning och tillsynt inom hälsoskydd och strandskydd

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Tillsynsplan 2023
Tillsyn anmälningspliktiga hygienverksamheter (t ex inomhusbad, tatuering, akupunktörer, fotvårdare, solarier och nagelvårdare)	10	3 tim	30
Tillsyn av övriga hygienverksamheter (t ex massörer och frisörer)	-	-	0
Tillsyn anmälningspliktiga offentliga lokaler (t ex skolor, förskolor och fritids)	70	6 tim	365
Tillsyn övriga offentliga lokaler (t ex äldreboenden, gruppbostäder, hotell, motionsanläggningar)	-	-	0
Tillsyn offentliga miljöer (strandbad)	ca 10	1 tim	10
Tillsyn radon i bostäder	15	4 tim	60
Övrig tillsyn av fastighetsägare, flerbostadshus	-	-	0
Tillsyn strandskydd inkl. klagomål	-	-	200
Tillsyn rökfria miljöer - projekt	-	-	0
Tillsyn luftföroreningar/ gammastrålning	1	-	200
Handläggning anmälan av ny verksamhet	10	5 tim	50
Klagomål boendemiljön och övriga klagomål	60	7 tim	300
Samråd detaljplaner	-	-	300
Samråd bygglov, rivnings- samt marklov	700	-	450
Svar övriga remisser	35	2 tim	50
Kontrollrelaterat administrativt arbete (förelägganden, överklaganden, uppdatera register över verksamheter) samt samverkan och övergripande samsyn.	-	-	410
SUMMA (timmar)			2 425

Luftföroreningar

Inom offentliga miljöer fortsätter övervakningen av luftföroreningar. Tack vare en stadig förbättring under de senaste åren har mätningarna av bensen upphört från och med 2021. I övrigt så fortsätter mätningarna av NO₂ på totalt fem platser som bedöms som särskilt utsatta inom Alingsås stad. Under 2023 kommer även halten partiklar mätas på en plats i centrala Alingsås.

Strandbad

Under sommaren sker tillsyn av Alingsås kommunala strandbad. Tillsynen sker främst genom granskning av analysresultat av badvattenprover som kultur- och utbildningsförvaltningen tar ut och skickar för analys. Vid eventuella brister ansvarar också kultur- och utbildningsförvaltningen för de åtgärder som behöver genomföras t ex att sätta upp skyltar vid otjänligt badvatten eller vid algblomning.

Rökfria miljöer

Under 2020 och 2021 gjordes en lite större insats inom offentliga miljöer som enligt lag ska vara rökfria. Skyltning och efterlevnad kontrollerades. Resultatet av tillsynen visar att det inte är några stora problem med rökning på allmänna platser. Därför kommer en mindre insats att genomföras under 2023. Om det uppstår behov kan kontrollerna i viss mån samordnas med tillsynen av serveringstillstånd för alkohol eller smittskyddsåtgärder för att förhindra smitta av covid-19.

Strandskydd

Strandskyddstillsynen har sedan 2021 prioriterats och kommer att prioriteras även under 2023. Främst kommer ett uppstartat projekt från 2022 att slutföras och klagomål hanteras.

Samråd detaljplaner och bygglovsärenden

Verksamheten deltar i kommunens planarbete och bygglovsgranskning. Deltagande i planarbetet och granskning av bygglovsansökan prioriteras för att möjliggöra god och hållbar utvecklingen av Alingsås.

Livsmedel

Under 2023 planerar verksamheten att genomföra ungefär 380 kontroller fördelade på 265 livsmedelsanläggningar varav 16 är dricksvattenanläggningar. Grundat på tidigare års erfarenheter leder de planerade kontrollerna till cirka sextio uppföljande kontroller (kontroller som genomförs när det finns brister i den planerade kontrollen). Beredskap finns också för kontroll av misstänkta matförgiftningar, klagomål och nationella livsmedelslarm.

Livsmedelskontrollerna prioriteras utifrån Livsmedelsverkets nationella kontrollplan, riskklassningen av livsmedelsverksamheterna och erfarenheter från kontrollerna 2022. Om det blir nödvändigt att prioritera bland de planerade kontrollerna kommer de verksamheter som endast får ett besök under året att prioriteras samt de verksamheter där det finns konstaterade brister sedan tidigare. Utöver det prioriteras alltid misstänkta matförgiftningar och nationella livsmedelslarm.

Livsmedelsverkets nationella kontrollplan som gäller för åren 2022 - 2025 har fyra fokusområdena för livsmedelskontrollen; säkert dricksvatten, mikrobiologiska risker, kemiska risker och information i livsmedelskedjan. Varje fokusområde har ett antal operativa mål. Under perioden 2023 - 2025 ska tolv mål kontrolleras och verksamheten planerar att genomföra kontroller inom tre av målen under 2023; spårbarhet kött, spårbarhet ägg och kontroll av aktörer som släpper ut honung på marknaden.

I det beslutade styrdokumentet "Kontrollplan för 2023 – 2025" (som följer livsmedelsverkets mall) framgår vilka grundläggande respektive specifika kontroller som är utvalda att genomföras på olika typer av livsmedelsverksamheter under 2023. Vilka typer av kontroller och hur mycket kontrolltid en livsmedels- eller dricksvattenanläggning ska ha styrs av Livsmedelsverkets riskklassningsmodell.

Ett nytt riskklassningssystem kommer att träda i kraft den 1 januari 2024. Detta innebär att verksamheten under 2023 kommer att lägga ner mycket tid på att riskklassa alla livsmedelsverksamheter enligt det nya riskklassningssystemet.

Utöver det administrativa arbetet med riskklassningen träder nya dricksvattenföreskrifter i kraft den 1 januari 2023, vilket bland annat innebär att alla dricksvattenanläggningar ska ha ett beslut om fastställt undersökningsprogram för provtagningen av sitt vatten.

Nytt från och med den 1 juli 2023 är att tillsynen även ska omfatta företag som tillverkar, förädlar och distribuerar material avsedda att komma i kontakt med livsmedel. I Alingsås finns några få verksamheter.

För att uppmärksamma verksamhetsutövarna på förändringarna kommer informationskampanjer att genomföras under året.

Tabell 8 Planerad handläggning och tillsyn inom livsmedel

Aktivitet	Antal per år	Tid per styck (snitt)	Tillsynsplan 2023
Planerad tillsyn livsmedelsverksamheter	380	4 tim	1520
Uppföljande kontroll vid brister i planerad tillsyn, livsmedelsverksamheter	50	3 tim	150
Planerad tillsyn på dricksvattenanläggningar	16	3 tim	48
Uppföljande kontroll vid brister i planerad tillsyn, dricksvatten	8	1 tim	8
Fastställa undersökningsprogram enligt nya dricksvattenföreskrifter	16	5 tim	80
Tillsyn tillfälliga tillställningar (t ex festivaler)	1	10 tim	10
Handläggning klagomål och misstänkta matförgiftningar	35	2 tim	70
Följa upp nationella matlarm (RASFF)	15	2 tim	30
Delta i projekt prioriterat i nationella kontrollplanen	1	20 tim	20
Handlägga registreringar av nya verksamheter och ändringar i befintliga	50	2 tim	100
Kontrollrelaterat administrativt arbete (t ex förelägganden, riskklassning, inventeringar, överklaganden, sanktionsavgifter, och rapportering till Livsmedelsverket)			450
Genomföra ny riskklassning av alla livsmedelsverksamheter enligt nya krav i förordning.	400	2,5 tim	1000
Samverkan internt och externt för att uppnå samsyn och rättssäkerhet	-	-	200
Uppdatera kontrollplan, beredskapsplan, kompetensförsörjningsplan, provtagningsplan, svara på remisser	ca 6	5 - 10 tim	54
Informationskampanjer	3	20 tim	60
SUMMA (timmar)			3800

Alkohol, tobak och receptfria läkemedel

I Alingsås finns det cirka trettiofem verksamheter som har serveringstillstånd för alkohol. Alla verksamheter genomgår varje år en grundläggande kontroll att villkoren i tillståndet uppfylls och att verksamheten fungerar praktiskt t ex att alkohol inte serveras till minderåriga, att det inte överserveras till gästerna, att det också säljs tillagad mat på serveringsstället och att det finns ansvarig personal på plats. Cirka en tredjedel av verksamheterna får mer än en kontroll per år.

Antal ansökningar om serveringstillstånd beräknas vara ungefär detsamma under 2023 som föregående år.

En årligen återkommande uppgift är att granska rapporter från verksamheterna som har serveringstillstånd för alkohol. Alla verksamheter ska årligen redovisa sin försäljning av mat och alkoholhaltiga drycker i en restaurangrapport som sedan utgör statistikunderlag för Folkhälsomyndigheten.

Tabell 9 Planerad handläggning och tillsyn inom områdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel mm

Alkohol, tobak och receptfria läkemedel Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Tillsynsplan 2023
Handläggning av serveringstillstånd för alkohol, ändringar i befintliga tillstånd, anmälan om serveringsansvarig, övervakning kunskapsprov	50	5 tim	240
Handläggning av tillstånd och anmälningar inom området tobak, folköl, e-cigarett, tobaksfria nikotinprodukter.	15	6 tim	90
Tillsyn servering alkohol och granskning av restaurangrapporter	30	5 tim	190
Tillsyn försäljning tobak, folköl, e-cigarett, receptfria läkemedel och tobaksfria nikotinprodukter	70	2,5 tim	175
Projekt kontrollköp tobak och folköl	1		80
Informationskampanjer	1	25 tim	50
Samverkan internt och externt	-	-	75
SUMMA (timmar)			900

Antal ansökningar och anmälningar inom området tobak, folköl och e-cigarett beräknas vara detsamma under år 2023 som föregående år.

Från och med 2023 har tobaksfria nikotinprodukter tillkommit som tillsynsområde. Tillsynen kräver ytterligare resurser men kan samordnas med områdena tobak, folköl, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigarett och receptfria läkemedel. Det är inte ett lagkrav att genomföra så kallade provköp av produkter med åldersgräns men det är ett bra sätt att ta reda på om reglerna efterföljs i praktiken. Därför planerar verksamheten att genomföra ett provköpsprojekt under 2023 förutom att genomföra den årliga kontrollen av villkoren för försäljningen.

Naturvård

Inom fysisk planering granskas planer, bygglovsansökningar, rivningslov, marklov och strandskyddsdispenser utifrån ett naturvårdsperspektiv. Kommunekologen säkerställer att det finns en helhetssyn på hur kommunen kan växa och samtidigt behålla grönområden, unika naturmiljöer och en hög biologisk mångfald.

Kommunen har beslutat om fyra områdesskydd som behöver kontrolleras och detta arbete inleddes 2021 med Kvarnsjöns naturreservat. För 2023 läggs fokus på tillsyn och revidering av skötselplaner på Hjortmarka naturreservat.

Kommunekologen har tillsammans med miljöstrategen sedan flera år tillbaka haft i uppdrag att arrangera miljöpolitiskt forum två till tre gånger per år och planen är att genomföra detta även 2023.

Ett förarbete för att undersöka möjligheterna att delta i länsstyrelsens klimatanpassningsprojekt "Vattenflätan" har påbörjats av miljöstrategen. I projektet finns möjlighet att få hjälp av länsstyrelsen att genomföra en-två klimatanpassningsåtgärder. Detta projekt kommer att ledas av miljöstrateg och med hjälp av kommunekolog med flera.

Vattensamordningsgruppen och Naturvårdsgruppen är två förvaltningsövergripande grupper som behandlar de förvaltningsöverskridande frågorna inom vatten respektive natur. Dessa grupper är värdefulla forum för samverkan och samsyn och de får också specifika uppdrag från förvaltningarna. Naturvårdsgruppen samordnas av kommunekologen.

Kalkning av sjöar och våtmarker i Alingsås samordnas av Göteborgsregionen. Länsstyrelsen upprättar en kalkningsplan och Alingsås kommun är med och finansierar. Syftet med kalkningsuppföljningen är att få kunskap om vilka sjöar som kalkas, hur mycket det kalkas och effekterna.

Tabell 10 Planerat arbete inom naturvård

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Tillsynsplan 2023
Tillsyn av naturreservat samt revidering av skötselplan och rådgivning övrig parkmark.			30
Delta i vattensamordningsgrupp inom kommunen			150
Samordning av Naturvårdsgruppen			100
Externa remisser och enkäter			100
Fysisk planering – planer, förhandsbesked, bygglov och strandskydd			250
Delta i kommunens miljöstrategiska arbete, tex strategiska dokument, miljöpolitiskt forum			100
Övrig intern samverkan och stöd till olika förvaltningar			50
Delta i Sävveåns vattenråd			30
Deltagande i övriga nätverk ²			40
Uppföljning av länsstyrelsens kalkning av sjöar i kommunen			10
Förstudie förutsättningar för inrättande av ett nytt kommunalt naturreservat			50
Handläggning och yttranden i klagomålsärenden			30
Information till allmänheten, svara på frågor från allmänheten och kommunanställda, arbete med hemsidan			80
SUMMA (timmar)			1020

² Nätverket för miljöstrategiska planeringsfrågor inom Göteborgsregionen, Naturvårdsgruppen inom kommunnätverken för hållbar utveckling (Energikontor Väst) samt övrig extern samverkan (bl.a. Lst, VGR)